

at Ændringsforslaget derom godt kan vedtages, da det kun er i det Tilfælde, at der ikke ydes Noget ad Frivillighedens Bei, at Loven i den Henseende skulde komme i Betragtning.

Madvig: Jeg skal med Hensyn til, hvad den ærede 5te Landstingsmand for 7de Kred (Hass) htrede, tilføie, at jeg har troet, at han vilde sige, at Meningen af Ændringsforslaget var, at Indenrigsministeren skulde udstede Bemyndigelsesbrevet efter først at have indhentet Hs. Majestæt Kongens Sanktion, og det troer jeg ogsaa vil blive Tilfældet. Indenrigsministeren vil ikke undlade det; men jeg sagde, at det var en uheldig Form, saaledes som det nu stod, og om Formen dreiede Spørgsmaalet sig jo. Den ærede Landstingsmand talte imidlertid, som om det var Indenrigsministeren, der af sig selv skulde gjøre det, idet han havde faaet Bemyndigelse dertil af Kongen derved, at Kongen underkrev Loven. Men naar der foreligger et Lovudkast, hvori der er foreskrevet, at Hs. Maj. Kongen skal have en vis Bemyndigelse, saa finder jeg det urigtigt, at vi gennem et Ændringsforslag sætte Hs. Majestæt i den Nødvendighed, enten at lade Loven falde eller i Lovsform give sin Minister en vis Bemyndigelse. Det er et formelt Spørgsmaal, men just i saadanne skulde vi passe paa, hvad der ligger i hele den konstitutionelle Tankegang. Vi have ofte haft Lovudkast, hvor der var Tale om, at Noget kunde skee gennem Ministeriet, og derimod har Intet været indvendt; men naar der er forelagt et Lovudkast om en Bemyndigelse for Hs. Majestæt, saa forekommer det mig at være upassende ved Ændringsforslag at oversføre denne Bemyndigelse paa en Minister, og det endog saaledes, som af den ærede Landstingsmand er forklaret, at Ministeren faaer denne Bemyndigelse uafhængig af Hans Majestæt Kongen. Han sagde nemlig, at Ministeren til Bemyndigelsen ved Loven, som Hs. Majestæt underkrev. Det kan jeg ikke troe er Meningen; men den hele Ændringsform er, især naar den fremkommer ved Ændringsforslag, meget uheldig.

Hvad angaaer det Ændringsforslag, der har givet Anledning til at tale om Frivilligheden, da skal jeg ikke gaae langt ind derpaa.

Det forekommer mig uheldigt at indbrage under Lovgivningen, hvad der ikke kan reguleres ved Lovgivningen. Vi skulde give Love om det, der skal foreskrives og skal udføres, men ikke om det, der skeer frivilligt. Vi skulde ikke engang give Love, der opmuntre til Frivillighed. Love have ikke Karakteren af at holde belærende Foredrag for Folket, og i Realiteten troer jeg, at den hele Forskjel ikke faaer nogen Betydning; thi, hvor Trangen virkelig afhjælpes ad Frivillighedens Bei, der er Trangen ikke mere tilstede, hvorimod Ændringsforslaget kan føre til den Misforstaaelse, der er udhævet af den ærede 8de Landstingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer), at man nemlig troer at kunne indskrænke Understøttelsen til det Knappeste, Loven foreskriver, og saa deri afdrage, hvad der frivilligt er ydet. Det maa nemlig fastholdes, at vi jo ikke kunne forpligte Kommunerne til at gjøre mere end det absolut Nødvendige, men paa den anden Side bør vi paa ingen Maade hindre, at der ad Frivillighedens Bei gives Mere end det Nødvendige. Derfor skulde vi holde Frivilligheden udenfor vore Love.

L. Jensen: Den ærede sidste Taler sagde, at den lovgivende Magt ikke skulde indlade sig paa at foreskrive Love for Frivilligheden. Nei, det er netop ogsaa, hvad jeg vil, at man ikke skal gjøre; men der er ogsaa en Lov, der hedder Billighedslov, og den er ogsaa en Frivillighedslov. Frivillighed er ogsaa Billighed; og det er billigt, at man kommer dem, hvis Forsørgere ere sendte bort i Fædrelandets Tjeneste, frivilligt til Hjælp, og det er kun dertil, at jeg vil, at vi skulde give en Tilskyndelse og ikke en Befaling ved dette Ændringsforslag, og jeg synes, efter den ærede Talers videre Udtalelser at dømmе, at det næsten er blevet nødvendigt; thi det er jo netop kun der, hvor Frivilligheden ikke har afhjulpet Trangen, at man kan komme til Hjælp ved denne Lov; dersom Frivilligheden derimod er indtraadt, er Loven ikke til. Det er ikke nogen Lov, vi skulde foreskrive; en Lov er en Befaling, men her er kun sagt: Foraaaviddt det ikke opnaaes ved Frivilligheden; og det er ikke nogen Befaling.